

ARTEMIS

Evropský ochranný příkaz pro zvýšení bezpečnosti obětí genderově motivovaných trestných činů v Chorvatsku - co chybí? | 1

Navzdory zlepšením, která byla učiněna v souvislosti se sladěním vnitrostátních právních předpisů s ustanoveními Istanbulské úmluvy v Chorvatsku, existuje stále mnoho obtíží, například problémy při soudním projednávání případů násilí na ženách. Často jsou tresty pro pachatele příliš nízké s minimálními finančními tresty a také neexistuje dostatečná meziresortní a více odvětvová spolupráce.

Podle výročních zpráv nezávislého orgánu - chorvatské ombudsmanky pro rovnost žen a mužů - se každoročně zvyšuje brutalita v případech domácího násilí. S globální pandemií, izolací, opatřeními typu „zůstaň doma“ došlo k drastickému *nárůstu* násilí na ženách a jejich dětech.

Ve svých zprávách ombudsmanka uvádí, že je třeba změnit legislativní rámec, neboť zákony, které jsou pro boj s násilím na ženách zásadní, jsou z velké části neslučitelné s Istanbulskou úmluvou, a dalším velkým problémem je, že v Chorvatsku stále ještě není prokázána souvislost mezi nerovností žen a mužů a násilím na ženách.

Podle statistických údajů shromážděných Ministerstvem vnitra (MV) došlo v roce 2020 k nárůstu domácího násilí v rodině o 43,4 % oproti předchozímu roku. Pozitivním pozorovaným trendem je nárůst počtu trestních oznámení za domácí násilí a snížení počtu přestupkových oznámení.

Chorvatský legislativní rámec pro násilí na ženách tvoří trestní zákoník a zákon o ochraně před domácím násilím. Podle statistik MV byl zaznamenán pokles o 7,4 % u domácího násilí podle přestupkového zákona ve srovnání s rokem 2019 a zároveň je zaznamenán 39% nárůst u trestného činu domácího násilí postihovaného podle článku 179 trestního zákoníku.

Směrnice ES 2011/99/EU byla do chorvatské legislativy transponována prostřednictvím zákona o justiční spolupráci v trestních věcech s členskými státy. Ochranné příkazy v Chorvatsku upravují jak trestní (trestní zákoník, trestní řád), tak přestupkové zákony (LPDV).

Předběžná opatření vydaná podle zákona o ochraně osobních údajů nejsou způsobilá pro evropský ochranný příkaz, což představuje velkou nevýhodu, protože stále existuje velmi vysoký počet případů domácího násilí, které jsou projednávány jako přestupek. A většinu ochranných příkazů v Chorvatsku vydává policie podle LPDV.

Chybí jasný monitorovací mechanismus, který by shromažďoval informace o počtu vydaných příkazů k úhradě. Neexistuje žádný vládní útvar nebo orgán, který by byl pověřen monitorováním a shromažďováním údajů o EPO, a proto není možné vyhodnotit účinnost

Evropský ochranný příkaz pro zvýšení bezpečnosti obětí genderově motivovaných trestných činů v Chorvatsku - co chybí? | 2

EPO v Chorvatsku.

Dalším problémem je nedostatečná nebo omezená znalost EPO příslušnými odborníky pracujícími v oblasti násilí na ženách a v systému trestní justice, jako jsou soudci, státní zástupci, advokáti, a především nedostatečná znalost prvních respondentů, kteří jako první přicházejí do kontaktu s obětí - POLICIE a oddělení podpory obětem u soudů.

V neposlední řadě nejsou oběti informovány o svých právech a znalost oběti násilí je nezbytná, neboť uplatnění EPO závisí na chráněné osobě.